

CĒSU NOVADA PAŠVALDĪBA LĪGATNES MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLA

Reģistrācijas Nr. 40900036221, Nodokļu maksātāja Reģ. Nr. 90000031048
Mākslas iela 2, Augšlīgatne, Līgatnes pagasts, Cēsu novads, LV-4108
Tālr. 29219075; e-pasts: ligatnes.mms@cesunovads.edu.lv
www.ligatnesmms.lv

Cēsu novada Līgatnes pagastā

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

2023.gada 26.oktobrī

M20-1.25/2023/4

Iekšējās kārtības noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.panta pirmās daļas 1.punktu,
Izglītības likuma 36. panta trešo daļu,
55. panta 8. punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Līgatnes Mūzikas un mākslas skolas (turpmāk – LMMS) iekšējās kārtības noteikumi (turpmāk – noteikumi) nosaka:

1.1. uzvedības noteikumus izglītības iestādē, tās teritorijā un izglītības iestādes organizētajos pasākumos;

1.2. evakuācijas plāna un informācijas par operatīvo dienestu izsaukšanu izvietojumu izglītības iestādē;

1.3. alkohola, cigarešu, narkotisko, toksisko un psihotropo vielu, gāzes baloniņu, gāzes pistoļu, šaujamieroču un auksto ieroču iegādāšanās, lietošanas, glabāšanas un realizēšanas aizliegumu izglītības iestādē un tās teritorijā;

1.4. izglītojamā rīcību, ja izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai;

1.5. administrācijas un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo;

1.6. atbildību par iekšējās kārtības noteikumu neievērošanu;

1.7. citus jautājumus, kurus izglītības iestāde uzskata par būtiskiem.

2. Noteikumi nodrošina izglītojamo drošību un viņu tiesību ievērošanu.

3. Noteikumi ir saistoši izglītības iestādes izglītojamiem un izglītības iestādes administrācijai, pedagogiem un atbalsta personālam (turpmāk – darbinieki). Noteikumi ir publicēti izglītības iestādes tīmekļvietnē www.ligatnesmms.lv

4. Izglītojamie un viņu likumiskie pārstāvji ar noteikumiem tiek iepazīstināti katra mācību gada sākumā – septembrī, iepazīšanos apstiprinot ar savu parakstu. Likumiskie pārstāvji ar noteikumiem tiek iepazīstināti pirmajā rudens klases vecāku sapulcē.

5. Izglītojamos (un viņu likumiskos pārstāvju), kuri tiek uzņemti izglītības iestādē mācību gada laikā, ar noteikumiem iepazīstina uzņemšanas brīdī. Izglītojamo iepazīstināšanu ar iekšējās kārtības noteikumiem reģistrē instruktāžas sarakstā. Izglītojamais atbilstoši spējām un prasmēm to apliecinā ar ierakstu "iepazinos", norādot datumu un parakstu.

6. Darbinieki ar noteikumiem tiek iepazīstināti vienlaikus ar darba tiesisko attiecību uzsākšanu izglītības iestādē. Apmeklētāji ar noteikumiem, kas attiecas uz uzturēšanos izglītības iestādē, iepazīstas pie dežuranta vai cita atbildīgā darbinieka vestibilā.

7. Izglītojamie un izglītības iestādes darbinieki katru gadu septembrī iepazīstas arī ar izglītības iestādes galvenajām prioritātēm, mērķiem un uzdevumiem, savas kompetences ietvaros atbild par to īstenošanu un izglītības iestādes turpmākās attīstības veicināšanu.

8. Izglītojamo uzņemšanu, pārcelšanu un atskaitīšanu no izglītības iestādes nosaka attiecīgie Ministru kabineta noteikumi par kārtību, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības iestādēs un atskaitīti no tām, un obligātajām prasībām pārcelšanai uz nākamo klasi un LMMS aktuālie iekšējie noteikumi.

II. Izglītības procesa organizācija un saistītie noteikumi

9. Mācību gada sākumu, semestrus, brīvlaikus un mācību gada beigas nosaka Ministru kabineta noteikumi par attiecīgā mācību gada sākuma un beigu laiku.

10. Mācības izglītības iestādē notiek piecas dienas nedēļā valstī noteikto darba dienu laikā. Ārpusstundu nodarbības un pasākumi var tikt organizēti arī brīvdienās.

11. Ārpusstundu nodarbībās attīsta bērnu un jauniešu spējas, talantu un individuālās intereses, veicina profesijas izvēli, brīvā laika saturīgu pavadīšanu, veselības nostiprināšanu, fizisko un garīgo attīstību.

12. Izglītojamie novieto virsdrēbes un āra apavus garderobē. Atrasties izglītības iestādes telpās virsdrēbēs un āra apavos ir aizliegts. Maiņas apavu somas un maisiņus drīkst atstāt garderobē;

13. Mācību process izglītības iestādē notiek saskaņā ar apstiprināto stundu sarakstu. Izglītojamais ierodas savlaicīgi, nekavējot mācību stundu sākumu.

14. Izglītības iestādē ir noteikts stundu un starpbrīžu ilgums. Vienas mācību stundas ilgums ir 40 minūtes.

15. Par mācību stundu saraksta izmaiņām tiek paziņots izglītojamiem pēc iespējas savlaicīgāk. Stundu izmaiņas nākamajai dienai tiek paziņotas rakstveidā e-klasē.

16. Starpbrīžos izglītojamie iziet no mācību telpām. Iziet no skolas starpbrīža laikā drīkst tikai ar skolotāja atļauju.

17. Pirmssvētku dienās vai citos objektīvos gadījumos ar direktora rīkojumu var mainīt mācību stundu nodarbību grafikus un norises laiku.

18. Izglītojamo likumisko pārstāvju un citu personu ierašanos izglītības iestādē uzrauga dežurante.

19. Apmeklētāju pieņemšana notiek direktora apstiprinātos pieņemšanas laikos vai iepriekš piesakoties un saskanojot apmeklējumu.

20. Izglītības iestādes darbinieku, izglītojamo, likumisko pārstāvju un citu personu ierašanās uz pasākumiem tiek noteikta saskaņā ar darba plānu, pašvaldības pasākumu plānu un atsevišķiem direktora rīkojumiem.

21. Izglītības iestāde rīko izglītojamo ekskursijas. Mācību ekskursijas kā mācību metodes izmantošana ir izglītības iestādes kompetences jautājums.

22. Mācību ekskursijas apmaksā mācību iestāde, tās dibinātājs vai valsts. Izglītojamo likumiskie pārstāvji tās var finansēt brīvprātīgi.

23. Drošības noteikumus ekskursijās un pārgājienos skatīt izglītības iestādes Drošības noteikumos.

III. Izglītojamo tiesības

24. Izglītības iestādes izglītojamajiem ir tiesības iegūt kvalitatīvu profesionālās ievirzes izglītību, kā arī piedalīties ārpusstundu aktivitātēs un visos citos izglītības iestādes organizētajos pasākumos.

25. Izglītojamajiem ir tiesības uz netraucētu mācību darbu stundās un izvēlētajās ārpusstundu nodarbībās.

26. Izglītojamie ir tiesīgi izmantot visus izglītības iestādes resursus izglītības iegūšanai.

27. Izglītojamie apmeklē mācību stundas saskaņā ar mācību grafiku. Vienu reizi pusgadā izglītojamie saņem sekmju izrakstu, kuru paraksta mūzikas specialitātes skolotājs vai vizuāli plastiskās mākslas grupu skolotājs un izglītojamais nodot parakstīšanai izglītojamā vecākam (likumiskajam pārstāvim).

28. Izglītojamajiem ir tiesības saņemt motivētu savu zināšanu novērtējumu zināšanu novērtējumu 10 (desmit) balļu sistēmā attiecīgajā mācību priekšmetā, kā arī saņemt no pedagoģiem savlaicīgu informāciju par pārbaudes darbiem un citiem ar izglītības procesu saistītiem jautājumiem.

29. Izglītojamie ir tiesīgi brīvi izteikt un aizstāvēt savas domas un uzskatus, paust attieksmi par izglītības iestādes darba organizāciju, izglītības procesu un izteikt priekšlikumus izglītības iestādes dzīves pilnveidošanai, apspriest radušās problēmas ar pedagoģiem un izglītības iestādes vadību.

30. Pārstāvēt izglītības iestādi dažāda mēroga pasākumos, konkursos, olimpiādēs.

31. Izglītojamajiem ir tiesības uz dzīvībai un veselībai drošiem apstākļiem izglītības iestādē un tās organizētajos pasākumos.

32. Izglītības iestādē ir šāda pamudinājumi un atzinību kārtība:

70.1. uzslava;

70.2. mutiska pateicība;

70.3. ieraksti e-klases dienasgrāmatā;

70.4. atzinība par labiem un teicamiem mācību sasniegumiem jeb sudraba un zelta liecība mācību pusgadu noslēgumos;

70.5. citi pasākumi.

IV. Izglītojamo pienākumi

71. Izglītojamiem izglītības iestādē ir šādi pienākumi:

71.1. ievērot un izpildīt izglītības iestādes darbinieku likumīgās prasības;

71.2. ievērot ētikas un morāles normas atbilstoši savam vecumam;

71.3. ievērot izglītības iestādes nolikumu un iekšējās kārtības noteikumus, kā arī citus saistošos iekšējos noteikumos, ar kuriem izglītojamie iepazīstināti;

71.4. ierasties izglītības iestādē tīrā un sakoptā apģērbā, kas atbilst vispārpieņemtajām lietišķā stila normām un nerada apstākļus traumām. Veselības un higiēnas nolūkos ir noteikts izmantot maiņas apavus, jo īpaši ņemot vērā laikapstākļus. Izglītojamā apģērbs nedrīkst attēlot vardarbību, narkotikas, smēķēšanu un alkoholu vai citādi būt neatbilstošs morāles un ētikas normām izglītības iestādē.

71.5. savlaicīgi ierasties izglītības iestādes, nekavējot mācību stundu sākumu;

71.6. apmeklēt mācību stundas atbilstoši stundu sarakstam;

71.7. sekmīgi mācīties (mācīties atbilstoši savām spējām, cenšoties uzlabot savu sniegumu);

71.8. mācību stundā precīzi izpildīt mācību priekšmeta pedagoga prasības un norādījumus, būt pieklājīgam, netraucēt klasesbiedriem un pedagogiem. Ievērot pārējo izglītojamo tiesības uz netraucētu izglītības ieguvi;

71.9. būt pieklājīgam saskarsmē ar citiem izglītojamajiem, darbiniekiem un iestādes apmeklētājiem;

71.10.uz mācību stundu sagatavoties, ņemt līdzī nepieciešamos mācību līdzekļus un piederumus;

71.11.nokārtot ieskaites un pārbaudes darbus atbilstoši to grafikam;

71.12.izslēgt mobilos telefonus vai citas iekārtas (kas nav paredzētas tā brīža notikuma mērķim) mācību stundu, kā arī dažādu sanāksmju, lekciju, koncertu laikā, izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams mācību procesā un pedagogs atlauj to darīt.

71.13.katra semestra beigās iepazīstināt likumiskos pārstāvus ar sekmju kopsavilkumu un attdot atpakaļ skolai ar likumiskā pārstāvja parakstu;

71.14.pārvietojoties pa izglītības iestādi, izglītojamajiem ir aizliegts drūzmēties, skriet, grūstīties, īpaši pie logiem un kāpnēm, klaigāt un citādi radīt traucējošus trokšņus;

71.15.ievērot izglītības iestādes tradīcijas;

71.16.ar cieņu izturēties pret valsti un sabiedrību, valsts un izglītības iestādes simboliku un atribūtiku;

71.17.izpildīt izglītības iestādes darbinieku likumīgās prasības;

71.18.nekavējoties informēt izglītības iestādes darbiniekus, ja izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai;

71.19.uzņemties atbildību par valdījumā nodoto izglītības iestādes mantu. Ja viņa vairojamas rīcības rezultātā nodarīts kaitējums izglītības iestādes mantai vai izglītības iestādei (tostarp, ja tā netiek noteiktajā terminā attota izglītības iestādei) izglītojamais atlīdzina lietas faktisko tā brīža vērtību;

71.20.rūpēties par izglītības iestādes vidi, inventāra saglabāšanu, kārtību un tīrību;

71.21.ievērot tīrību iestādē un sanitāri higiēniskās prasības koplietošanas telpās (piemēram, tualetēs, dušās);

71.22. rūpēties par savu veselību, tai skaitā ievērot personīgo higiēnu;

71.23. ievērot ugunsdrošības, ceļu satiksmes noteikumus un drošības tehnikas noteikumus mācību priekšmetu kabinetos, sporta nodarbībās un sacensībās, ekskursijās un citos izglītības iestādes organizētajos pasākumos;

71.24. par ugunsgrēku vai citu negadījumu nekavējoties ziņot iestādes darbiniekiem un izpildīt viņu norādījumus;

71.25. precīzi izpildīt noteiktās prasības ārkārtas situācijās;

71.26.iesniegt skolai ārsta zīmi, ierodoties izglītības iestādē nākamajā dienā pēc slimošanas.

V. Izglītojamo drošību un tiesību aizsardzība, evakuācijas plāns un vardarbības novēršana

72.Izglītojamajiem aizliegts pieļaut tādu rīcību, kas varētu radīt draudus paša un citu cilvēku veselībai un drošībai. Izglītojamā pienākums ir neiesaistīties apšaubāmās un nepazīstamu cilvēku kompānijās, rīcībās un sarunās.

73.Emocionālās un fiziskās vardarbības vai citu draudu savai un citu personu drošībai gadījumos izglītojamo pienākums ir nepiekrist draudu izraisītāja rīcībai, nekavējoties saukt palīgā izglītības iestādes darbiniekus, laicīgi lūgt palīdzību klases audzinātājam, izglītības psihologam, sociālajam vai citiem pedagogiem.

74.Vardarbības novēršanas kārtību izglītības iestādē detalizētāk nosaka izglītības iestādes iekšējie noteikumi par vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai

emocionāla vardarbība pret izglītojamo (kas ir šo noteikumu neatņemama sastāvdaļa un ar tiem iepazīstina atbilstoši šo noteikumu 4. un 5.punktā noteiktajai kārtībai.)

75. Izglītības iestādes telpās un tās teritorijā aizliegts:

75.1. ienest alkoholiskos dzērienus, tabakas izstrādājumus, elektroniskās cigaretes, narkotiskās, psihotropās vielas vai atrasties to ietekmē;

75.2. ienest, lietot, glabāt un realizēt gāzes baloniņus, gāzes pistoles, šaujamieročus un aukstos ieročus;

75.3. spēlēt kārtis un citas spēles (kas apdraud savu un citu drošību), spēlēt galda spēles vai citas spēles, lai gūtu materiālu vai cita veida labumu;

75.4. ienest lietas, kas traucē mācību procesu un apdraud citu cilvēku veselību (tostarp mājdzīvniekus u.tml.);

75.5. mācību stundu vai citu nodarbību laikā lietot viedtālruņus, datortehniku vai citas ierīces, ja tas nav paredzēts mācību procesa īstenošanai;

75.6. filmēt mācību stundas, citas nodarbības, sanāksmes un publiskus pasākumus bez direktora, direktora vietnieka vai pedagoga saskaņojuma;

75.7. aizliegts interneta vidē un publiskajā telpā izplatīt nepatiesu, aizskarošu vai draudus saturošu informāciju saistībā ar izglītības iestādes darbiniekiem un izglītojamajiem.

75.8. patvalīgi atstāt izglītības iestādes telpas vai teritoriju, ja izglītojamajam paredzēts atrasties izglītības iestādē.

76. Izglītojamie tiek iepazīstināti ar izglītības iestādes evakuācijas plānu, operatīvo dienestu izsaukšanas iespējām un rīcību ekstremālās situācijās, kā arī ar darba drošības instrukcijām. Izglītojamo iepazīstināšanu ar šiem dokumentiem reģistrē instruktāžas sarakstā. Izglītojamais atbilstoši spējām un prasmēm to apliecinā ar ierakstu "iepazinos", norādot datumu un parakstu. Evakuācijas plānu izvieto izglītības iestādes telpās visiem pieejamā vietā.

77. Ārkārtas situācijās tiek veikta izglītojamo evakuācija saskaņā ar noteikumiem par rīcību ekstremālās situācijās, izglītojamie izpilda atbildīgā pedagoga norādījumus vai rīkojas atbilstoši direktora apstiprinātiem izglītības iestādes evakuācijas plānam un kārtībai.

78. Par izglītības iestādes darbinieku maldināšanu par ekstremālām situācijām izglītojamais atbild normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

79. Traumu vai pēkšņu veselības traucējumu gadījumos izglītojamajiem nepieciešams vērsties pie jebkura pedagoga.

80. Sociālās vai psiholoģiskās palīdzības nepieciešamības gadījumos izglītojamajiem nepieciešams vērsties pie sava pedagoga vai izglītības iestādes vadības.

81. Izglītības iestāde ir tiesīga ierobežot izglītojamā tiesības uz privātpašuma neaizskaramību gadījumos, ja tas apdraud paša izglītojamā intereses, citu izglītojamo, pedagogu, izglītības iestādes vadības un apmeklētāju tiesības, kā arī izglītības procesu un iekšējo kārtību izglītības iestādē, izglītības iestādes mantu vai kā citādi ir saistīts ar tiesību pārkāpumu (pamatojums: Satversmes 105.pants, Izglītības likums un Bērnu tiesību aizsardzības likums).

82. Izglītības iestādes pienākums ir novērst pārkāpumu vai jebkuru tā rašanās iespējamību, izglītojamajam labprātīgi novēršot to, kā arī lemt par nepieciešamību ziņot pašvaldības pārstāvjiem (bāriņtiesa, policija) un izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem situācijas noregulēšanai, ja pārkāpums (vai pamatotas aizdomas par pārkāpumu) netiek labprātīgi novērists no izglītojamā puses.

83. Atbildība par noteikumu pārkāpumu ir noteikta attiecīgajos MK noteikumos par izglītojamo atskaitīšanu no izglītības iestādes.

84. Izglītības iestādē ir noteikti Izglītojamo drošības noteikumi, ar kuriem iepazīstina izglītojamos, uzsākot mācību gadu, kā arī pirms katras ekskursijas un pārgājiena, pirms katra

pasākuma, kā arī pirms tādu jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību;

85. Izglītojamo iepazīstināšanu ar drošības noteikumiem un kārtības noteikumiem reģistrē instruktāzas veidlapā, norādot noteikumu nosaukumu un datumu; pēc iepazīstināšanas izglītojamais parakstās par to ievērošanu.

VI. Atbildība par noteikumu pārkāpumiem

86. Atbildība par pārkāpumiem nodrošina izglītojamo disciplinēšanu iekšējās kārtības noteikumu ievērošanai, citu pārkāpumu izdarīšanas novēršanai un izglītojamo, pedagogu, darbinieku un citu personu likumiskās tiesību un interešu ievērošanu.

87. Piemērots sods par izglītojamā pārkāpumu ir attiecīgs ietekmēšanas līdzeklis, kura pamats ir izglītojamā likumisko pienākumu nepildīšana, kas noteikti normatīvajos aktos un koncretizēti šajos noteikumos.

88. Ja izglītojamais pārkāpis iekšējās kārtības noteikumus, par to paziņo pedagogam vai citam izglītības iestādes darbiniekam. Darbinieks sākotnēji izvērtē pārkāpumu, maznozīmīga pārkāpuma gadījumā kopīgi ar izglītojamo lemjot par rīcību tā novēršanai.

89. Nepieciešamības gadījumā (kad pārkāpums pēc sava rakstura ir tāds, kura mutvārdu izrunāšana un novēršana nesniedz savu mērķi) pedagogs fiksē pārkāpumu rakstveidā (pedagoga iesniegums, iekšējo kārtības noteikumu pārkāpuma protokola sagatavošana, paskaidrojums, akts vai tml. dokumenti par konstatēto faktu izglītības iestādes vadībai) un informē izglītības iestādes direktori, lemjot par nepieciešamību informēt arī likumiskos pārstāvju par radušos situāciju.

90. Izvērtējot konkrēto pārkāpumu, direktors rīkojas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un piemēro izglītojamajam samērīgāko un lietderīgāko ietekmēšanas līdzekli, sadarbojoties ar izglītības iestādes darbiniekiem, pašvaldību, bāriņtiesu, izglītības uzraudzības iestādēm, bērnu tiesību aizsardzības institūcijām un citām tiesību aizsardzības iestādēm.

91. Atkarībā no pārkāpuma rakstura, smaguma, sistemātiskuma, bērna vecuma, izglītības pakāpes un klases, var tikt piemēroti šādi ietekmēšanas līdzekļi:

91.1. mutisks aizrādījums izglītojamajam;

91.2. rakstveida piezīme;

91.3. pārkāpuma fiksēšana un pienākums izglītojamajam sniegt rakstveida paskaidrojumu;

91.4. pedagoga aizrādījums ar ierakstu liecībā;

91.5. direktora rīkojums ar ierakstu liecībā;

91.6. rakstveida ziņojums likumiskajam pārstāvim;

91.7. pedagoga individuāla tikšanās un pārrunas ar izglītojamā likumisko pārstāvi;

91.8. lūgums izglītojamā likumiskajam pārstāvim sniegt rakstveida paskaidrojumu;

91.9. jautājuma izskaitīšana pedagoģiskās padomes sēdē vai pie direktora (pieaicinot pēc nepieciešamības izglītojamo un likumisko pārstāvi);

91.10. atskaitīšana no izglītības iestādes normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos (attiecas uz vidējās izglītība pakāpi vai pilngadīgiem pamatizglītības programmu izglītojamajiem). Atskaitīšanai no izglītības iestādes konstatē pārkāpumu atkārtotību. Izglītības iestāde izdara lietderības apsvērumus, kāpēc tiek pieņemts šāds galīgais ietekmēšanas līdzeklis – atskaitīšana. Pamats atskaitīt ir gadījumā, ja ir secināms, konkrētajos apstākļos atskaitīšana ir piemērots un samērīgs ietekmēšanas līdzeklis.

92. Par izglītojamā pārkāpumiem izglītības iestādē, izglītojamais var tikt saukts pie normatīvajos aktos noteiktās atbildības saskaņā arī ar citiem sodu veidiem – civiltiesiskā atbildība, administratīvā atbildība, kriminālatbildība (nodarījumu procesuāli izskata attiecīgi

kompetentā iestādē). Izglītības iestāde ziņo kompetentajai tiesību aizsardzības iestādei, kura veic tālāku procesa virzību.

93. Gadījumos, kad ir aizdomas par narkotisko, psihotropo, toksisko vielu un alkohola lietošanu, izglītības iestāde ziņo vecākiem un neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam.

94. Gadījumos, kad ir aizdomas par pielietoto vardarbību, administratīvi vai krimināli sodāmiem pārkāpumiem, izglītības iestādes vadība par pārkāpumiem ziņo tiesībsargājošām iestādēm.

95. Gadījumos, kad izglītojamā darbība ir radījusi ilgstošu konfliktsituāciju klasē un negatīvi ietekmē klases emocionāli psiholoģisko fonu, vai par īpaši rupjiem pārkāpumiem, kas aizskar citu personu pamattiesības uz dzīvību, veselību, privātuma neaizskaramību u.tml., direktors rīkojas saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību par direktora rīcību, ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību un dzīvību.

96. Izglītojamais atbild par kaitējumu, kas vainojamas rīcības dēļ nodarīts izglītības iestādei, citiem izglītojamiem, darbiniekiem, apmeklētājiem un citām personām.

VII. Noslēguma jautājums

97. Atzīt par spēku zaudējušos izglītības iestādes 2022.gada 15.marta iekšējos noteikumus Nr.M20-3.4/19/4 „Līgatnes Mūzikas un mākslas skolas iekšējās kārtības noteikumi”.

Direktore

(paraksts)

L.Ruciņa